

Předmětem této rigorózní práce je princip *ne bis in idem*, jakožto jedna z nejdůležitějších zásad trestního procesu, a projevy jeho aplikace v judikatuře soudů, a to jak soudů vnitrostátních, tak soudů mezinárodních.

Cílem této rigorózní práce je na prvním místě objasnit podstatu a význam zásady *ne bis in idem* jako jednoho z fundamentálních procesních pravidel, rozebrat příslušná ustanovení vnitrostátních norem, v nichž je zákaz nového stíhání obviněného pro týž skutek zakotven, a v této souvislosti poukázat na významnou konstantní judikaturu zaujatou obecnými soudy, jakož i soudem Ústavním k jednotlivým teoretickým problémům při aplikaci principu *ne bis in idem* vznikajícím.

Vzhledem k tomu, že se problematika principu *ne bis in idem* neomezuje pouze na zákaz dvojího stíhání v rámci vnitrostátní jurisdikce, ale má též mezinárodní dimenzi, následuje po tomto výkladu kapitola, jež se věnuje zakotvení principu *ne bis in idem* v mezinárodních smlouvách, a to zejména v těch, jež jsou součástí právního řádu České republiky, a v souvislosti s tím i judikatuře příslušných mezinárodních soudních orgánů. Důraz je kladen zejména na dvě smlouvy, a to na Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. na její Protokol č. 7, a ve spojitosti s ní na rozhodovací činnost Evropského soudu pro lidská práva, a na Prováděcí úmluvu k Schengenské dohodě a v kontextu této na příslušnou judikaturu Evropského soudního dvora. V závěrečných pasážích, týkajících se vyjádření principu *ne bis in idem* v evropském právu, je v rámci výkladu o evropském právu „*de lege ferenda*“ rozebrán návrh Rámcového rozhodnutí Rady o předcházení kompetenčním sporům v trestním řízení a jejich řešení, ohledně něhož došlo k politické dohodě v době, kdy Evropské unii předsedala Česká republika a jehož formální přijetí Radou Evropské unie lze v brzké době očekávat.

Samostatná kapitola této rigorózní práce je, v návaznosti na výklad týkající se principu *ne bis in idem* ve smyslu Protokolu č. 7 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva, věnována průlomovému rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne

22. 7. 2004, sp. zn. 11 Tdo 738/2003, které naprosto zásadním způsobem narušilo dosavadní koncepci zásady *ne bis in idem* ve vztahu k případům, kdy trestnímu stíhání obviněného pro trestný čin předcházelo postižení téže osoby pro tentýž skutek ve správním řízení, vycházející z toho doposud zcela vžitého a bez výjimky respektovaného předpokladu, že postih určitého skutku jako přestupku či jiného správního deliktu ve správním řízení překážku trestního stíhání a odsouzení jeho pachatele v trestním řízení nečiní. Předmětem této kapitoly je podstatný obsah citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu, po němž následuje stručný přehled výhrad vůči některým částem jeho odůvodnění, které se po jeho zveřejnění objevily na stránkách odborné časopisecké literatury, následovaný závěrečnou částí, v níž je proveden podrobný rozbor další judikatury Nejvyššího soudu, týkající se této problematiky.

Další pozornost v souvislosti s výkladem o zásadě *ne bis in idem* je v poslední kapitole věnována institutu pokračování v trestném činu, zejména pak jeho trestněprocesnímu pojetí, jež přinesla novelizace trestního řádu provedená zákonem č. 265/2001 Sb. a které zásadně změnilo vžitý náhled teorie i praxe na možnost odděleného projednávání dílčích útoků pokračujícího trestného činu.

S ohledem na vymezený rozsah práce zůstala stranou zájmu autora problematika, zabývající se procesními možnostmi odstranění překážky věci rozsouzené, jakož i teoreticky velmi zajímavý názorový rozpor, jenž v nedávné minulosti vznikl mezi obecnými soudy a Ústavním soudem České republiky k otázce aplikovatelnosti principu *ne bis in idem* na případy opětovného odepření vykonávání vojenské či civilní služby.